

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa A.K.
przeciwko P. z siedzibą w B.
o ochronę dóbr osobistych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 grudnia 2017 r.,
zażalenia strony pozwanej na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 2 sierpnia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

**oddala zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2017 r., uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego z dnia 3 marca 2016 r. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Wyrok z dnia 3 marca 2016 r. został uchylony

po rozpoznaniu apelacji powoda, w której kwestionowano zawarte w tym wyroku rozstrzygnięcie w postaci oddalenia powództwa powoda A.K.. W powództwie tym, zmierzającym do ochrony dóbr osobistych powoda (art. 23 i 24 k.c.), sformułowano kilka roszczeń, które miały być konsekwencją naruszenia dóbr osobistych powoda przez stronę pozwaną – P. z siedzibą w B.. Chodziło o zobowiązanie do przeproszenia powoda, zobowiązanie do zaniechania dalszych niedozwolonych działań pozwanego w postaci rozpowszechniania informacji, że powód naruszył prawa autorskie (majątkowe i osobiste) pozwanego w związku z produkcją filmu dokumentalnego wskazanego w pozwie.

Po rozpoznaniu apelacji strony powodowej Sąd - inaczej niż sąd pierwszej instancji - skonstatował, że pozwany mógł mieć legitymację bierną w obecnym sporze o ochronę dóbr osobistych, ponieważ można mu było przepisać popełnienie czynu niedozwolonego w związku z czynnością obejmującą skierowanie przez profesjonalnego pełnomocnika tego pozwanego pisma z dnia 10 stycznia 2013 r. do Fundacji [...]. Takie działanie pełnomocnika może stanowić niedozwolony czyn własny mocodawcy (pozwanego). Sąd Apelacyjny stwierdził jednocześnie, że istniały podstawy do uchylenia zaskarżonego apelacją wyroku na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

W zażaleniu strony pozwanej na wyrok z dnia 2 sierpnia 2017 r. kwestionowano zasadność wspomnianego uchylenia i podnoszono brak przesłanek takiego uchylenia w świetle art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c., Sąd drugiej instancji po rozpoznaniu apelacji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Wniesione przez stronę pozwaną zażalenie ma prowadzić do zweryfikowania tego, czy wystąpiły przesłanki uchylenia przewidziane w tym przepisie. W postępowaniu wywołanym takim zażaleniem nie ma znaczenia powoływanie się na trafność zaskarżonego wyroku (por. uwagi skarżącego zawarte na s. 8 i 9 zażalenia).

Wbrew stanowisku strony skarżącej, istniały podstawy do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Odmienne niż Sąd pierwszej instancji, Sąd Apelacyjny stwierdził istnienie legitymacji biernej po stronie pozwanej w związku z działaniem pełnomocnika tej strony (jej pełnomocnika zawodowego, rady prawnego). W świetle dokonanych ustaleń faktycznych Sąd Apelacyjny przyjął, że dokonane przez tego pełnomocnika zawiadomienie z dnia 10 stycznia 2013 r. nie stanowiło jedynie ekscesu tego pełnomocnika, polegającego na nieskonsultowanym i nieakceptowanym przez mocodawcę zwróceniu się do instytucji finansowej. Sporna wypowiedź pełnomocnika mieściła się bowiem w ramach ogólnego upoważnienia mocodawcy, oddawała istotę zamierzeń organu pozwanej spółki. Eliminacja przez Sąd Okręgowy legitymacji biernej strony pozwanej oznaczała w konsekwencji nierozpatrywanie przez ten Sąd kwestii bezprawności działania pozwanego (art. 24 § 1 k.c.), a także nierozpatrywanie zgłoszonych przez powoda roszczeń wywodzonych właśnie z faktu naruszenia takich dóbr (art. 24 k.c.). Nie rozpoznano zatem istoty sprawy i nieprzeprowadzono w całości odpowiedniego postępowania dowodowego w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji (art. 366 § 4 k.p.c.).

Należało zatem oddalić zażalenie strony pozwanej (art. 394¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

jw